

Katowice, dnia 31 marca 2020 r.

PREZES
WYŻSZEGO URZĘDU GÓRNICZEGO

Adam Mirek

GG.0612.29.2020
Ldz.10018/04/2020/VDII

**Prezes Zarządu
wg rozdzielnika**

W dniu 17 marca 2020 r. odbyło się posiedzenie powołanego przeze mnie Nadzwyczajnego Zespołu do spraw zagrożeń w podziemnych zakładach górniczych w związku z przeciwdziałaniem COVID-19. Zespół, kierowany przez Pana Adama Gawędę - Sekretarza Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych, Pełnomocnika Rządu ds. Restrukturyzacji Górnictwa Węgla Kamiennego, wypracował szereg niezbędnych zaleceń, procedur i kierunków działania w związku z zagrożeniem epidemicznym wywołanym wirusem SARS-CoV-2. Główne zasady szeroko zakrojonej prewencji, mającej na celu zapewnienie maksymalnego poziomu bezpieczeństwa życia i zdrowia pracowników zakładów górniczych w związku z sytuacją pandemii, sformułowano w dwunastu punktach kierowanych, zasadniczo, do kierowników ruchu podziemnych zakładów górniczych. Z przyczyn oczywistych odnoszą się one głównie do obszarów higieniczno-sanitarnych, ze względu na niespotykaną dotychczas skalę zagrożenia. W podobnym jednak duchu należy się odnieść również do zagadnień bezpieczeństwa osób i ruchu zakładu górniczego wynikających z powszechnie znanych zagrożeń naturalnych i technicznych występujących w podziemnych zakładach górniczych, których różne nasilenie wynika z indywidualnej specyfiki każdego zakładu.

Z uwagi na fakt, że w obecnej sytuacji trudno przewidzieć, w perspektywie najbliższej przyszłości, przebieg zdarzeń wynikający z zagrożenia koronawirusem, za niezbędne uważam opracowanie zasad postępowania zmierzających do utrzymania w optymalnie bezpiecznym stanie zakładów górniczych, np. w sytuacji konieczności zaprzestania normalnego toku wydobywania, prowadzenia innych robót górniczych, w tym utrzymania i kontroli wyrobisk. Zwracam uwagę, że można się tu kierować znanymi z obowiązujących przepisów sposobami zabezpieczania się przed zagrożeniami, chociażby takimi, które są opisane w planie ratownictwa. Zważywszy na te uwarunkowania, za uzasadnione uważam opracowanie w poszczególnych kopalniach zasad utrzymania ruchu zakładów górniczych przy minimalnym obłożeniu i założeniu maksymalnego ograniczenia kontaktów zespołów pracowniczych, w tym kierowanych do prac zabezpieczających. W „zasadach” powinny zostać uwzględnione wszystkie występujące zagrożenia naturalne, w tym szczególnie metanowe, tąpniętami i wodne oraz wynikające z konwergencji wywołanej wzmożonym ciśnieniem górotworu, a także pożarowe.

Należy mieć na uwadze konieczność ustalenia minimalnej liczby stałych stanowisk pracy, na których nieodzowna jest ciągła obecność pracowników dla utrzymania ciągłości ruchu maszyn i urządzeń, jak m.in.: pompownie, rozdzielnie, urządzenia wyciągowe, dyspozytornie, czy zaplecze socjalne. Uzasadnionym jest ustalenie minimalnej liczby pracowników zatrudnianych do kontroli

wyrobisk przy założeniu np. ograniczenia liczby tych wyrobisk wyłącznie do wyznaczonych na podstawie odrębnych analiz. Podobnie uzasadnione jest maksymalne rozszerzenie zakresu zdalnej kontroli wyrobisk i pomieszczeń z wykorzystaniem sieci urządzeń pomiarowych (metanometria, analizatory CO, anemometry, itp.) oraz telewizji przemysłowej. Ustalenia te, wraz ze stosownymi procedurami reakcji na stwierdzone zagrożenie, winny być opracowane przez kierowników ruchu zakładów górniczych, znających najlepiej specyfikę kierowanych przez siebie zakładów. Kluczowym jest przy tym, aby podjęte ustalenia były spójne, zebrane w jedną całość i były dostępne w newralgicznych miejscach kopalni (np. w dyspozytorni itp.), a ponadto powinny być znane zatrudnianym pracownikom.

Uważam, że w chwili krytycznego dla zakładu górniczego zagrożenia wynikającego z pandemii, tak opracowane zasady będą ze wszech miar pomocne przy sprawnym, optymalnym i możliwie bezpiecznym postępowaniu w ramach działań akcyjno-ratowniczych.

Jednocześnie zwracam uwagę na konieczność ujęcia w przyjmowanych rozwiązaniach ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, zawartych w aktach normatywnych wydawanych przez uprawnione organy, a także zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego w tym zakresie.

Proszę poinformować mnie, w terminie do 10 kwietnia 2020 r., o poczynionych ustaleniach, odnoszących się do ww. propozycji z zakresu monitorowania zagrożeń naturalnych i technicznych w czasie funkcjonowania zakładów górniczych w warunkach pandemii.

Przedsiębiorcy „węglowi” do których zostało skierowane pismo, tzn.: PGG S.A., JSW S.A., TAURON Wydobywanie S.A., Węglkokoks Kraj Sp. z o.o., LW „Bogdanka” S.A., PG Silesia Sp. z o.o., EKO-PLUS Sp. z o.o., ZG Siltech Sp. z o.o. oraz SRK S.A, w przesłanych odpowiedziach zapewnili, że są przygotowani do opisywanej przez Prezesa WUG sytuacji a ich ustalenia są zbieżne z sugestiami Prezesa. W ramach sprawowanego nadzoru przedstawiciele WUG losowo przeprowadzili kontrole m.in. w: PGG S.A. Oddział KWK „Wujek” w Katowicach, w PGG S.A. Oddział KWK „Ruda” Ruch Bielszowice w Rudzie Śląskiej, w JSW S.A. KWK „Borynia-Zofiówka” Ruch „Borynia” w Jastrzębiu-Zdroju.

Stwierdzono, że Przedsiębiorcy wydali szereg uchwał, zarządzeń oraz poleceń służbowych dotyczących funkcjonowania zakładów w stanie zagrożenia epidemicznego. Realizując powyższe, dyrektorzy - KRZG poszczególnych zakładów górniczych: powołali sztaby kryzysowe, wyznaczyli miejsca izolacji pracowników na powierzchni zakładów górniczych, określili zasady prowadzenia jazdy ludzi wyciągami szybowymi oraz urządzeniami transportu poziomego, ustalili różne godziny rozpoczynania pracy brygad, tym samym ograniczyli ilość pracowników równocześnie korzystających ze środków transportu pionowego i poziomego oraz ustalili zasady postępowania w celu utrzymania w optymalnie bezpiecznym stanie zakładu górniczego w przypadku zatrzymania normalnego ruchu zakładu, określające: stanowiska pracy niezbędne dla zabezpieczenia zakładu górniczego wraz z ustaleniami minimalnej ilości pracowników do utrzymania i kontroli wyrobisk, zasady rozszerzenia zdalnej i automatycznej kontroli wyrobisk i pomieszczeń, zasady obowiązujące pracowników odpowiedzialnych za zabezpieczenie stanu zakładu górniczego w momencie zatrzymania normalnego ruchu zakładu, zasady postępowania w celu maksymalnego ograniczenia kontaktów zespołów pracowniczych, zobligowali kierowników sztabów kryzysowych do: utrzymywania w stanie funkcjonalnych pomieszczeń - izolatek, wyposażonych w miejsce do leżenia, zapas środków dezynfekujących i telefon, przeprowadzania pomiaru temperatury wszystkich pracowników wchodzących na teren zakładu górniczego i do budynku dyrekcji, bieżącej analizy wyników przeprowadzanych w dobie pomiarów temperatury, wyników kontroli pracowników na nadszybiach w zakresie posiadania masek i okularów

ochronnych, zapewnienia wymaganej ilości środków dezynfekujących, masek i okularów ochronnych.

W powyższym zakresie kontrole potwierdziły realizację działań adekwatnie do warunków występujących w zakładach. Należy jednak pamiętać, że wszelkie ustalenia „pandemiczne” muszą być na bieżąco aktualizowane i dostosowywane do sytuacji.